

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE DELS PRESSUPOSTOS 2022

Índex

1.	Introducció.....	3
2.	Anàlisi dels programes pressupostaris amb impacte de gènere 2020.....	5
3.	Estimació de l'impacte de gènere dels programes pressupostaris 2022.....	14
4.	Conclusions i propostes de millora.....	17
Annexes:		
	Annex 1. Estudi de conjuntura socioeconòmica de les dones a Terrassa.....	21

1. INTRODUCCIÓ

Els informes d'impacte de gènere són documents que acompanyen les normes i projectes d'especial rellevància per a les polítiques públiques d'una administració, i que serveix per a fer una avaluació prospectiva o *ex ante*, és a dir, per a prevenir que aquestes polítiques i les accions que se'n deriven mantinguin o augmentin les desigualtats de gènere.

És, doncs, un exercici estimatiu dels efectes que pretén visibilitzar que les normes i les polítiques públiques no són neutres al gènere i que tenen efectes diferents sobre homes i dones, tot i que no hi hagi voluntarietat que així sia.

Existeix una àmplia normativa estatal, autonòmica i local que avala la realització d'aquests informes.

- Pel que fa a la normativa estatal, destaquem la Llei 30/2003 per a la incorporació de la valoració d'impacte de gènere en les disposicions normatives del govern, així com la Llei 3/2007 per la Igualtat efectiva entre dones i homes, que en l'article 15 sol·licita a les administracions públiques que transversalitzin la igualtat de gènere en l'adopció i execució de les seves disposicions normatives, en la definició i en el pressupost de les polítiques públiques, en tots els àmbits.
- A Catalunya, la llei 4/2001, estipula que els decrets Llei han d'anar acompanyats d'un informe d'impacte de gènere preceptiu i la llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, en l'article 6 estableix que els Ajuntaments *han de crear i adequar els mecanismes necessaris per a integrar la transversalitat de la perspectiva de gènere en llurs actuacions polítiques*; l'article 15 estableix que cal elaborar informes d'impacte de gènere i, en l'article 17, que cal que aquests informes facin visible l'impacte diferenciat dels pressupostos sobre els homes i les dones, i integrar els objectius propis de la perspectiva de gènere en els objectius dels pressupostos orientats als resultats.
- També el Reglament Municipal d'Igualtat de Gèneres de Terrassa estableix en l'article 6 que l'Ajuntament de Terrassa ha d'incorporar la perspectiva de gènere en l'elaboració dels pressupostos municipals per tal d'evitar el biaix per raó de gènere. Amb aquesta finalitat les propostes s'elaboraran amb perspectiva de gènere, fent visible l'impacte diferenciat dels pressupostos sobre els homes i les dones, integrant els objectius propis de la perspectiva de gènere en els objectius dels pressupostos orientada als resultats.

Per a l'Ajuntament de Terrassa, més enllà de les ineludibles obligacions legals, aquesta és una qüestió de voluntat política i del convenciment de l'Equip de Govern que cal recuperar el paper protagonista que correspon a la ciutadania en les decisions que l'afecten directament i d'impulsar una nova política en què, efectivament, les persones siguin el centre.

Per això, dins la revisió del Programa de Govern per al mandat 2019-2023 es recull, en l'eix 72 (Transversalitat de Gènere) que cal «Integrar la perspectiva de gènere en la política municipal, tenint en compte les situacions de desigualtat entre dones i homes en tots els àmbits, i dissenyar actuacions que contribueixin a reduir-les, reforçant així el dret a la igualtat i a la no discriminació per raó de sexe» i, en concret, que cal «Reforçar els mecanismes d'integració de la perspectiva de gènere en les polítiques municipals (72.1.)»

Així mateix, dins l'eix 133 (La distribució dels recursos: els pressupostos. Pressupostos equilibrats al servei de les necessitats ciutadanes i la igualtat d'oportunitats, elaborats i gestionats de manera que permetin garantir i millorar la qualitat dels serveis municipals i la capacitat d'inversió municipal, s'inclou l'objectiu 133.4 (Perspectiva de gènere) per tal d'analitzar els pressupostos municipals des de la perspectiva de gènere per detectar els desequilibris entre els continguts de les polítiques públiques i els recursos destinats a posar-les en marxa, i introduir factors de correcció perquè els recursos es destinin de forma equitativa des del punt de vista de la igualtat de gènere.

L'informe 2022 segueix la metodologia de treball acordada per la Comissió de Pressupostos amb Perspectiva de Gènere, i que - atesa la complexitat d'analitzar l'impacte d'uns pressupostos sense que s'hagi finalitzat el període d'implementació de l'exercici en curs- va establir que, com a norma general, caldria presentar un informe d'impacte de gènere de les actuacions realitzades l'any anterior adjunt al Compte General del tancament pressupostari, i redactar un informe d'impacte de gènere dels pressupostos previstos per a l'any següent.

Així doncs, a continuació trobareu l'anàlisi de l'impacte de gènere dels programes pressupostaris executats l'any 2020, i l'estimació de l'impacte de gènere que tindran els programes pressupostaris de l'any 2022.

Com és evident, la pandèmia de covid19 declarada oficialment el març de 2020 i en la qual encara ens hi trobem, ha afegit dificultats que han marcat les dinàmiques de treball i el funcionament ordinari dels serveis municipals: moltes activitats previstes inicialment no es van poder dur a terme i es van reassignar els pressupostos a les prioritats que van anar sorgint i que es van abordar a partir d'un Pla de Mesures Socioeconòmiques per a la reactivació de la ciutat de Terrassa (Pla de Xoc)

Cal tenir aquests factors en compte tant a l'hora de valorar el grau d'execució dels objectius programats i el seu impacte quant al gènere l'any 2020, així com a l'hora d'estimar l'impacte que tindran els pressupostos de 2022, atès que la pandèmia encara no ha finalitzat i que les seves conseqüències negatives presumiblement s'allargaran en el temps.

No obstant això, i malgrat totes les dificultats, l'avaluació de l'impacte de gènere dels pressupostos ens permet afirmar que l'Ajuntament de Terrassa continua avançant de forma positiva en la transformació de les desigualtats de gènere.

2. ANÀLISI DELS PROGRAMES PRESSUPOSTARIS AMB IMPACTE DE GÈNERE 2020

Breu informació metodològica

A través de la fitxa que es va dissenyar l'any 2018, es sol·licita als serveis que identifiquin els programes amb major incidència pel que fa a l'impacte de gènere. El coneixement de l'impacte de gènere requereix dues fases:

- **Fase analítica**, per conèixer de manera detallada a qui beneficien les actuacions públiques més rellevants, qui paga els costos d'aquestes decisions i si el pressupost redueix, augment o no modifica les desigualtats existents.
- **Fase propositiva**, per influenciar en la quantitat i la qualitat de les assignacions realitzades, mitjançant propostes de canvi i millora en el disseny i contingut dels programes i les activitats pressupostàries.

Pel que fa a la fase analítica, es tracta de plantejar si els programes poden servir per millorar les condicions de vida de les dones i els homes i per reduir les desigualtats de gènere allà on és pertinent. Es tracta de respondre a dues preguntes i adjudicar-li a cadascuna una puntuació que va del 0 al 3, essent 0 "sense incidència", 1 "incidència baixa", 2 "incidència mitja" i 3 "incidència alta". La suma dels resultats permet classificar cada programa segons la seva rellevància: baixa (0-2), mitja (3-4) i alta (5-6). Finalment, i pel que fa a l'anàlisi dels programes pressupostaris, es trien únicament aquells valorats entre 4 i 6 punts, és a dir que tenen un impacte de gènere mig o alt.

PERTINENÇA DE GÈNERE DEL PROGRAMA (1)

Criteri A.1. El programa incideix directament en les condicions de vida de les dones i els homes? (2)	
Criteri A.2. S'han detectat o es preveuen desigualtats entre dones i homes en l'àmbit d'actuació del programa ? (2)	
SUMA DE CRITERIS A.1. i A.2.	
Diagnosi (3)	
Objectius (4)	

(1) La perspectiva de gènere té en compte que, històricament, homes i dones han tingut un accés diferent als recursos i als serveis, i que les dones han patit discriminacions directes o indirectes en molts àmbits de la societat. En alguns casos, les desigualtats persisteixen - malgrat la igualtat legal- i no tenir-les en compte - pressuposar que totes les persones parteixen del mateix punt i que les actuacions de l'administració pública són neutres- pot comportar que es mantinguin o, fins i tot, s'incrementin.

(2) Per decidir si un programa és "pertinent al gènere", és a dir, té o no rellevància quant al gènere, cal respondre cada pregunta valorant la resposta del 0 al 3, essent 0= nul i 3= molt. La suma de les dues respostes ens donarà una xifra (0-6) que ens permet ponderar la importància d'aquest programa davant d'altres i decidir quin és prioritari. Si la suma és 5-6, el programa té incidència alta, si suma 3-4, mitja i, si el resultat està entre 0-2, la incidència és baixa.

(3) Explicar, breument, quina és la problemàtica detectada o la necessitat que s'ha identificat, especificant quins són els col·lectius afectats i les seves particularitats. Si és possible, aportar dades, tant quantitatives com qualitatives.

(4) Definir quin és l'objectiu estratègic (recordar que corresponen a les finalitats genèriques i que han de ser coherents amb la missió del servei) i els objectius operatius (que han de ser quantificables, mesurables mitjançant indicadors i directament verificables per permetre fer el seguiment i l'avaluació del grau de compliment)

Atesa la singularitat de l'any 2020 i que, com ja hem comentat a la introducció, moltes de les actuacions previstes es van haver de suspendre a causa de l'estat d'alarma i les restriccions de mobilitat, **a més de les fitxes s'han utilitzat altres fonts d'informació:**

- **Revisió del Programa de Govern**

El Programa de Govern aprovat per la Junta de Govern Local el 8 d'octubre de 2019 ja previa que, anualment, abans de l'estiu, es revisaria per tal d'adaptar-lo a les necessitats que anessin sorgint. En la situació actual de pandèmia, la revisió era del tot necessària per donar resposta als impactes i necessitats derivats de la crisi de la Covid-19.

Així doncs, es va iniciar un procés de revisió dels 178 eixos i les 906 actuacions, aprofitant aquesta oportunitat per reforçar la perspectiva de gènere i per incorporar noves mirades que alhora la complementen, com són la defensa dels Drets Humans i la interseccionalitat.

Es va demanar als serveis que revisessin els eixos tenint en compte la mirada dels Drets Humans, tenint en compte que aquests són el paraigües que ha de vertebrar les polítiques públiques, i que l'equip de govern considerava important **anar introduint aquesta mirada en els equips tècnics que dissenyem polítiques públiques per fer-les més efectives i adequades a les necessitats de les persones.**

Així mateix, i amb l'objectiu de donar una millor resposta a la ciutadania diversa, es va demanar que es revisessin les actuacions preguntant-nos a qui van dirigides. Totes les polítiques públiques van adreçades a cobrir necessitats de les persones, però aquestes persones no són neutres, sinó que tenen punts de partida diferents i necessitats diverses en funció del seu gènere, edat, origen, situació socioeconòmica, diversitat funcional, etc. Aquest factors condicionen que puguin beneficiar-se de les actuacions del Programa de Govern i, per tant, es considera necessari visualitzar i assenyalar a quines persones destinatàries volem arribar amb cada actuació. Aquestes anàlisis ens permetran avançar en el compromís de l'Ajuntament de Terrassa per **incorporar la perspectiva interseccional en les polítiques municipals.**

Per descomptat, **també es va demanar analitzar l'impacte de gènere de les diferents actuacions**, d'una banda perquè no és opcional; comptem amb una àmplia base legal -des dels tractats internacionals fins a la normativa local- que obliga les administracions públiques a treballar en aquest sentit, però d'altra banda també perquè seguint la mateixa lògica ja comentada, cal analitzar si les actuacions que duren a terme contribueixen a disminuir, augmentar o mantenir les disparitats existents en les condicions de vida de dones i homes. En aquest sentit, es va utilitzar la mateixa metodologia d'anàlisi que serveix per valorar els programes pressupostaris amb perspectiva de gènere, i que ens aporta informació valuosa per prevenir que les accions que es dissenyin no provoquin més iniquitats i un retrocés de la igualtat de gènere a tots nivells.

Val a dir que es van realitzar diferents **sessions de formació adreçades al personal tècnic** per aprofundir en aquestes mirades, i es va elaborar una "Guia" explicativa per facilitar la revisió.

Podeu trobar més informació sobre l'avaluació del Programa de Govern a: https://governobert.terrassa.cat/transparencia/wp-content/uploads/sites/2/2021/03/PG_EXECUCIO_2020_VDEF_c-1.pdf

- **Revisió dels plans estratègics sectorials.** Més informació a: <https://governobert.terrassa.cat/transparencia/plans-prog/>

- **Balanç d'execució i resultats del Pla de Xoc- Pla de mesures socioeconòmiques per a la reactivació de la ciutat de Terrassa.** Més informació a: https://governobert.terrassa.cat/transparencia/wp-content/uploads/sites/2/2021/02/0_PX_BALANC_Vdef.pdf

Resultats de l'any 2020. Informacions generals

Com ja s'ha comentat, l'impacte que aquesta crisi ha suposat a nivell sanitari, social i econòmic ha requerit prioritzar els recursos disponibles per dur a terme actuacions i mesures d'urgència necessàries i ineludibles per fer front a la crisi.

Així doncs, l'objectiu prioritari en 2020 va ser, sense deixar de banda els compromisos del Programa de Govern, adaptar l'organització i els serveis municipals per garantir la prestació dels serveis i prioritzar els recursos disponibles per front als impactes sanitaris, socials i econòmics derivats de la Covid-19. Aquest conjunt de mesures es van concretar en un Pla de Xoc que es va aprovar el Ple municipal el passat mes de juliol i que ha esdevingut el veritable full de ruta de l'acció de govern en 2020.

Així doncs, la valoració del grau de compliment dels objectius programats que recull aquesta memòria diferenciarà entre el grau d'assoliment de cadascuna d'aquests dues tipologies d'objectius:

- a) Estratègics: Programa de Govern
- b) Conjunturals: Pla de Xoc – Pla de mesures socioeconòmiques per la reactivació de la ciutat.

Seguint el Compte General 2020- Memòria Grau de compliment dels Objectius Programats, les xifres d'execució del pressupost mostren una despesa executada de 199 milions d'€, amb una diferència respecte de les previsions definitives de 25 milions d'€ 1 , el que suposa una ràtio d'execució pressupostària en la despesa del 88,84 %.

Dels 25 milions d'euros no executats, només una part es pot considerar realment com a estalvi doncs hi ha diverses circumstàncies que fan que part de la despesa no s'arribi a realitzar d'acord amb les previsions:

- Romanents de despesa amb finançament afectat que obligadament cal incorporar al pressupost per 2021.
- Despesa executada i facturada a finals de l'exercici, però que degut al calendari de tancament, la seva tramitació s'ha d'incorporar al pressupost 2021.
- Despesa prevista que no s'ha pogut executar, inicialment a conseqüència de la obligació de donar compliment a les limitacions normatives provinents de la obligatòria aplicació de la Llei d'Estabilitat Pressupostària, i en darrer terme, un cop suspeses les limitacions anteriors, junt amb altres estalvis per cobrir la baixada d'ingressos que s'ha donat durant l'any.
- Tràmits necessaris per a la formalització i execució dels contractes que, en ocasions, no permeten acomplir els terminis previstos i algun expedient no s'arriba a poder licitar segons les previsions inicials. Altres, malgrat estiguin adjudicats a final d'any, no permeten la execució de la despesa al 100% en la fase de facturació.
- Retards en les facturacions per part d'alguns proveïdors.

- Baixes aconseguides en les licitacions de contractes respecte del preu de licitació.
- Estalvis generats per afectacions de la pandèmia a activitats i contractes, superiors a les majors necessitats, i coneguts a alçades de l'any, sense capacitat d'aplicació a altres finalitats.

Pel que fa als objectius del PLA DE XOC, l'evolució de la pandèmia i els seus efectes en les persones, en l'economia i en la ciutat va portar al Govern municipal a elaborar un Pla de Xoc, que va ser aprovat en un plenari extraordinari celebrat el mes de juliol, amb un conjunt de mesures orientades a reduir els impactes negatius de la Covid-19.

El Pla es centrà en mesures que tenen a veure amb l'ajut d'urgència a les persones i a les empreses locals per tal que la recuperació dels pilars econòmics pugui ser el més ràpida que sigui possible i sempre en funció dels recursos de que disposi l'Ajuntament i dels instruments de competència municipal de que disposem, així com reclamant aquells que ho siguin explícitament competència d'altres àmbits de l'administració pública.

Es van establir 6 prioritats: salut, economia, cohesió social, educació, salut emocional i espai públic. També es van establir 6 línies prioritàries d'actuació: infància i joventut, persones vulnerables, teixit empresarial i comerç, espai públic, desenvolupament organitzatiu i mesures fiscals.

La informació sobre el Balanç d'execució del Pla de Xoc i els resultats aconseguits es pot consultar al Portal de transparència.

https://governobert.terrassa.cat/transparencia/wp-content/uploads/sites/2/2020/07/PLA_XOC.pdf

https://governobert.terrassa.cat/transparencia/wp-content/uploads/sites/2/2021/02/0_PX_BALANC_Vdef.pdf

Impacte de gènere dels programes vinculats al Programa de Govern

De l'anàlisi de totes les fonts abans esmentades, es desprèn que el 2020 es van executar 53 programes pressupostaris que van tenir un impacte mig o alt pel que fa al gènere. **Aquests 53 programes suposen un 32,5% de la despesa directa (C2+C4) i són 13 més que els executats el 2019.**

El 2020, els programes amb impacte de gènere alt o mig van sumar 18.440.396,06 €, un 21,6% del total dels C2+C4. No obstant això, cal tenir en compte que el 100% de la despesa invertida en el Pla de Xoc tenia un impacte alt pel que fa al gènere, de manera que si sumem el cost d'aquestes actuacions – 12.571.470,69 €- estem parlant de 30.975.862,75 €, és a dir, 5.653.340,2 € més que l'any anterior.

És interessant, però, analitzar com es reparteixen aquests diners **en funció de les àrees**, ja que no totes contribueixen d'igual manera a l'impacte de gènere.

Pel que fa al C2+C4 vinculats al Programa de Govern, veiem que si bé totes les àrees tenen algun programa amb impacte de gènere, no només les que s'adrecen directament a les persones, sinó també les "internes" o de "suport" (com podria ser l'àrea de Serveis Generals i Govern Obert o Presidència) i altres més tècniques i tradicionalment considerades neutres al gènere (com Planificació Urbanística o Urbanisme). **En conjunt, però, veiem que les àrees de serveis a les persones són les que tenen més programes amb impacte de gènere i les que hi destinen un major percentatge del seu pressupost (columna % amb IG àrea)**

Així mateix, si observem la darrera columna, que expressa el pes en percentatge de cada àrea sobre el total del pressupost municipal amb impacte de gènere, veiem que aquest recau en les àrees dedicades a les persones (Drets Socials, Cicles de Vida), tot i que van guanyant pes aquelles en què es fa una aposta explícita per incorporar la perspectiva de gènere (Projecció de ciutat)

ANÀLISI PER ÀREES 2020 (executat)

	Programes IG	% C2+C4 amb IG (àrea)	% C2+C4 amb IG (municipal)
Presidència	1	2,05	0,28
Serveis Territorials i Seguretat	4	0,93	2,11
Urbanisme i Sostenibilitat	3	31,35	2,04
Serveis Generals i Govern Obert	4	6,73	2,72
Drets Socials	13	93,85	67,33
Cicles de Vida	15	32,14	16,21
Promoció Econòmica	1	1,35	0,36
Projecció de Ciutat	12	41,90	12,95

En la pàgina següent trobareu la taula que recull els programes pressupostaris de cada àrea i el cost del C2+C4 que ha tingut impacte de gènere mig o alt.

	C2	C4	TOTAL	IMPACTE DE GÈNERE	
	DESPESES EN BÉNS CORRENTS I SERVEIS	TRANSFERÈNCIES CORRENTS			
Presidència			2.479.569,30	50.920,36	2,05
Campanyes i Accions de Comunicació	50.920,36		50.920,36	50.920,36	
Serveis Territorials i Seguretat			41.654.077,73	388.923,07	0,93
Accessibilitat	22.123,57	9.750,00	31.873,57	9.750,00	
Mainteniment de la senyalització	1.112.202,08		1.112.202,08	103.800,00	
Gestió i Planificació de la Mobilitat	69.180,11	4.075,00	73.255,11	73.255,21	
Enllumenat públic	2.071.403,24		2.071.403,24	202.117,86	
Urbanisme i Sostenibilitat			1.195.914,34	374.967,60	31,35
Planejament Urbanístic	14.520,00		14.520,00	14.520,00	
Canvi Climàtic	52.458,27		52.458,27	25.682,62	
Anella Verda i biodiversitat	335.034,98		335.034,98	335.034,98	
Serveis Generals i Govern Obert			7.274.029,11	401.465,62	5,52
Prevenió de Riscos Laborals	146.509,91		146.509,91	146.509,91	
Gestió de Recursos Humans	76.288,15	6.000,00	82.288,15	82.288,15	
Dinamització Territorial	109.778,27	159.144,93	268.923,20	168.923,20	
Suport al Síndic de Greuges	3.744,36		3.744,36	3.744,36	
Drets Socials			12.418.966,05	11.655.538,16	93,85
LGTBIQ	23.630,04	1.876,00	25.506,04	25.506,24	
EAlA	1.775,00		1.775,00	1.775,00	
Servei Bàsic d'atenció Social	551.657,34	2.847.131,41	3.398.788,75	3.398.788,75	
Projectes de Suport als Serveis Socials Bàsics	1.266.321,09	844.757,79	2.111.078,88	2.111.078,88	
Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)	5.468.906,61	12.000,00	5.480.906,61	5.480.906,61	
Polítiques Socials d'Habitatge	40.471,81		40.471,81	40.471,81	
Ofertina Capacitats Diverses	15.621,23	28.175,00	43.796,23	43.796,23	
Promoció de la Salut	515.647,54	74.895,00	590.542,54	66.497,00	
Ciutadania	19.474,80	102.319,28	121.794,08	121.794,08	
Transversalitat de Gènere	8.700,45		8.700,45	8.700,45	
Abordatge Integral de la violència masculina	17.088,96		17.088,96	17.088,96	
Igualtat de Gènere	13.327,30	22.155,00	35.482,30	35.482,30	
Solidaritat i Cooperació Internacional	21.234,85	282.417,00	303.651,85	303.651,85	
Cicles de la Vida			9.282.607,48	2.983.210,83	32,14
Coordinació i Serveis Centrals Àrea 5	719,23		719,23	719,23	
Serveis Centrals d'Educació	264.172,88		264.172,88	13.168,07	
Suport a la formació i orientació professional	6.703,29		6.703,29	6.703,29	
Promoció i Innovació Educativa	117.886,15	178.864,42	296.750,57	277.687,24	
Suport i Desenv. 1r Cicle Educació Infantil i	833.088,28		833.088,28	833.088,28	
Educació Especial	566.249,46	4.004,00	570.253,46	570.253,46	
Form. Permanent Adults i Enseny. ART	161.425,01	1.275,00	162.700,01	162.700,01	
Form. Permanent Adults i Enseny LLAR	97.614,63		97.614,63	97.614,63	
Form. Permanent Adults i Enseny MUSICA	181.376,63		181.376,63	181.376,63	
Suport a l'Escolarització	1.344.333,35	243.178,30	1.587.511,65	12.638,12	
Qualitat Democràtica	40.745,56	4.800,00	45.545,56	45.545,56	
Gent Gran	167.110,40	16.600,00	183.710,40	49.336,87	
Suport a Projectes d'Entitats	26.175,87	346.401,00	372.576,87	372.576,87	
Emancipació i Formació	111.508,42	1.511,32	113.019,74	113.019,74	
Dinamització i Participació Juvenil	246.782,83		246.782,83	246.782,83	
Promoció Econòmica			4.910.978,99	66.188,79	1,35
Emprenedoria i Economia Social	55.227,53	10.961,26	66.188,79	66.188,79	
Projecció de la Ciutat			5.687.205,77	2.383.177,83	41,90
Biblioteques i Lectura	403.346,80	10.465,00	413.811,80	29.180,00	
Museus	121.775,86		121.775,86	1.732,90	
Música	136.420,13	189.600,00	326.020,13	326.020,13	
Cultura Districtes	89.805,86		89.805,86	89.805,86	
Arts Escèniques	378.870,50	129.000,00	507.870,50	507.870,50	
Arts Visuals	107.323,80	150,00	107.473,80	107.473,80	
Terrassa Noves Tendències (TNT)	305.347,03		305.347,03	305.347,03	
Cultura Popular i Tradicional	180.825,23	241.850,00	422.675,23	422.675,23	
Festa Major de Terrassa	137.881,75		137.881,75	137.881,75	
Activitats Esportives. Ajuts esport escolar	58.107,32	313.573,00	371.680,32	422.675,23	
Universitat-Recerca	56.862,81	76.508,00	133.370,81	19.385,25	
Divulgació del Coneixement	17.105,09		17.105,09	13.130,15	
			84.903.348,77	18.304.392,26	21,56

Impacte de gènere de les actuacions dutes a terme en el Pla de Xoc

Davant la necessitat extraordinària i urgent que va suscitar la greu situació de pandèmia mundial que va ser decretada per l'Organització Mundial de la Salut, i que encara continua, l'Ajuntament de Terrassa va adoptar des del primer moment diverses mesures econòmiques, pressupostàries, fiscals, socials i de gestió per tal de pal·liar els efectes desfavorables d'aquesta situació sobrevinguda.

Objectius:

- Facilitar la màxima informació de forma clara, comprensible i transparent, així com instruccions i recomanacions sanitàries bàsiques per ajudar a reduir al màxim el risc de contagi per coronavirus, molt especialment entre les persones i els col·lectius més vulnerables, millorant, al mateix temps, els diferents canals i mitjans municipals, posant a disposició de la ciutadania un espai on trobar tota la informació oficial sobre el Covid-19 a la web [terrassa.cat](https://www.terrassa.cat/coronavirus) <https://www.terrassa.cat/coronavirus>.
- Fomentar l'auto responsabilitat i el civisme de les persones per tal d'evitar al màxim la propagació del Covid-19, aplicant amb rigor les normes i mesures de confinament i garantint un equilibri entre el necessari el compliment de les normes i la preservació dels drets i les llibertats públiques i privades i, davant els comportaments insolidaris o irresponsables, imposant les sancions corresponents.
- Donar prioritat a l'assistència i suport a persones i col·lectius vulnerables i preservant que totes les persones, a tots els barris de la ciutat, tinguin accés als serveis municipals bàsics, així com a les eines bàsiques necessàries per protegir-se de la pandèmia.
- Col·laborar amb la resta d'administracions públiques, posant la protecció de la salut de les persones pel davant d'altres interessos.
- Estar al costat de les empreses, personal autònom i comerços, aplicant mesures de suport i d'ajut que, dins les competències municipals, puguin contribuir a preservar l'activitat econòmica i l'ocupació i oferint tot el suport al teixit econòmic de la ciutat. Ens referim a mesures de diferent naturalesa, en funció de les diferents necessitats que es produeixen: reforçar serveis existents o crear-ne de nous, aplicar bonificacions o reduccions fiscals, adaptar equipaments, donar suport al comerç, etc.
- Preservar el funcionament municipal, impulsant mesures d'adaptació organitzativa, de desenvolupament tecnològic i de teletreball per garantir, d'una banda, la continuïtat en la prestació dels serveis públics municipals amb la màxima normalitat possible dins les circumstàncies i, de l'altra, la seguretat de totes les persones que treballen a l'Ajuntament amb mesures de prevenció i protecció en l'àmbit laboral per minimitzar els riscos de propagació i contagi del coronavirus.
- Destinar tots els recursos públics possibles a prioritzar la lluita contra el coronavirus i a reduir el seu impacte social i econòmic a la ciutat.

Durant la primera fase de la pandèmia, entre els mesos de març i abril de 2020, el Govern Municipal va aprovar i aplicar un primer conjunt de mesures en diferents àmbits d'actuació, entre els quals:

- a) Seguretat
- b) Serveis socials, atenció domiciliària, gent gran, sector sanitari
- c) Neteja i recollida de residus
- d) Equips de protecció: mascaretes, guants i altres elements
- e) Transport públic
- f) Col·laboració ciutadana i voluntariat
- g) Ajornament d'activitats ciutadanes i activitats virtuals o telemàtiques
- h) Mesures econòmiques i fiscals per a persones, famílies, empreses, comerços i persones autònomes
- i) Serveis funeraris
- j) Comunicació

Les mesures adoptades durant aquest període, un total de 161, poden consultar-se al web municipal al document "161 mesures adoptades diàriament per gestionar l'impacte de la crisi, preservar la ciutadania i preparar el futur."

<https://www.terrassa.cat/documents/12006/37782333/Balanç%201+mes+de+gestió/d1ad6e22-b0ee-47be-b50c-0283fe225c6f>

Totes aquestes mesures tenien la voluntat d'incorporar la perspectiva de gènere i es van analitzar per tal que tinguessin un impacte transformador de les desigualtats de gènere i, sobretot, en el context de crisi, perquè no comportessin un retrocés pel que fa a la igualtat de gènere. Cal pensar que ens trobàvem en un context en què tots els indicadors indicaven que la crisi tindria un impacte negatiu de gènere: increment de la desocupació, l'augment de les desigualtats, el perill d'exclusió social, el creixement de les situacions de pobresa en les famílies, el deteriorament de l'estat emocional de moltes persones, la pèrdua de l'espai públic degut a les restriccions en la mobilitat, l'augment de la violència masclista, una sobrecàrrega evident sobre les dones per manca de conciliació i corresponsabilitat a les llars, per només citar-ne algunes.

En aquest context, es van començar a planificar una estratègia per permetre, des de l'àmbit municipal, implementar un nou paquet de actuacions necessàries i urgents per ajudar a pal·liar els impactes socials, econòmics i de salut derivats del perllongament en el temps de la situació de crisi provocada per la Covid-19. El resultat d'aquest esforç va permetre que el Ple municipal aprovés en sessió extraordinària el "PLA DE MESURES SOCIOECONÒMIQUES – PLA DE XOC 2020 per a la reactivació de la ciutat de Terrassa."

Un cop finalitzat l'exercici 2020 i, per tant, la vigència del Pla, s'ha procedit a analitzar la seva execució, amb el resultat que es mostra a continuació. També trobareu una taula amb el resum econòmic.

RESUM DE L'EXECUCIÓ DE LES ACTUACIONS DEL PLA DE XOC 2020

LÍNIA D'ACTUACIÓ	PREVISTES	NOVES	TOTAL	REALITZADES	%
1- INFANTS I JOVES	47	1	48	42	87,50%
2- PERSONES VULNERABLES	51	7	58	50	86,21%
3- TEIXIT EMPRESARIAL I COMERÇ	48	0	48	44	91,67%
4- ESPAI PÚBLIC	87	0	87	77	88,51%
5- DESENVOLUPAMENT ORGANITZATIU	52	3	55	42	76,36%
TOTAL ACTUACIONS	285	11	296	255	86,15%

RESUM ECONÒMIC DE L'EXECUCIÓ DEL PLA DE XOC 2020

LÍNIA D'ACTUACIÓ	PREVISTA	REAL	DIFERÈNCIA	% d'execució
INFANTS I JOVES	2.115.219,71 €	2.232.965,03 €	117.745,32 €	105,57%
PERSONES VULNERABLES	2.095.718,14 €	1.546.752,04 €	-548.966,10 €	73,81%
TEIXIT EMPRESARIAL I COMERÇ	2.373.877,82 €	1.476.220,68 €	-897.657,14 €	62,19%
ESPAI PÚBLIC	4.994.020,89 €	4.338.919,83 €	-655.101,06 €	86,88%
DESENVOLUPAMENT ORGANITZATIU	5.003.802,00 €	2.976.613,14 €	-2.027.188,86 €	59,49%
TOTAL DESPESA	16.582.638,56 €	12.571.470,72 €	-4.011.167,84 €	75,81%

3. ESTIMACIÓ DE L'IMPACTE DE GÈNERE DELS PROGRAMES PRESSUPOSTARIS 2022

El pressupost és l'eina clau per a la gestió pública; és el pla econòmic i financer anual vinculat a l'estratègia formulada pel govern de la ciutat que conté les previsions d'ingressos que s'esperen obtenir i les despeses que com a màxim es podran realitzar. L'any 2022, l'any que previsiblement ha de finalitzar el període d'aturada que ha significat la pandèmia, els objectius del pressupost són:

- Donar resposta a les necessitats de la ciutadania en el marc de la reactivació social i econòmica.
- Transformar l'administració per fer-la més eficient en polítiques econòmica, social i mediambientalment sostenibles
- Consolidar els projectes de ciutat i les inversions que han de construir la ciutat del futur.

El pressupost ordinari previst és de **214.300.000 €**, incrementant així 8.600.000 € respecte de l'any anterior, i es distribuirà de la següent manera en funció de les prioritats que tot seguit s'expressen:

Servei Públic	38.770.000 €
	Transformació de l'organització
	Desplegament territorial
	Transformació digital

Espai Públic i Sostenibilitat	85.370.000 €
	Millora dels serveis de neteja i transport
	Seguretat
	Transformació de l'espai públic
	Transformació energètica
	Polítiques de sostenibilitat

Promoció Econòmica i Projecció de ciutat	23.210.000 €
	Dinamització externa
	Promoció comercial
	Projecció exterior

Drets Socials	27.390.000 €
	Col·lectius vulnerables
	Exclusió
	Igualtat d'oportunitats

Cicles de Vida	29.480.000 €
	Infància
	Noves Oportunitats
	Emancipació
	Envel·liment Actiu

Pel que fa a l'impacte de gènere previst de les despeses ordinàries (C2+C4), parlem de 36.722.635 € d'un total de 104.544.497, és a dir, un 35,13%.

En el següent quadre trobareu l'estimació del que destinarà cada àrea.

	Programes IG	% C2+C4 amb IG (àrea)	% C2+C4 amb IG (municipal)
Presidència	3	4,22	0,32
Serveis Territorials i Seguretat	6	18,23	25,01
Urbanisme i Sostenibilitat	3	21,30	1,39
Serveis Generals i Govern Obert	3	3,89	1,02
Drets Socials	13	97,72	39,09
Cicles de Vida	14	41,79	13,24
Promoció Econòmica	4	11,53	1,56
Projecció de Ciutat	16	85,64	16,92
Estructura Territorial i Atenció Ciutadana	1	69,78	1,44

La columna Programes IG expressa el nombre de programes que s'han valorat amb un impacte mig o alt, i que per a 2022 són 63, 10 més que els dos exercicis anteriors.

La columna % C2+C4 amb IG fa referència al percentatge de programes pressupostaris de cada àrea que tenen impacte alt i mig quant al gènere. Així, **veiem com pràcticament la totalitat dels programes de l'àrea de Drets Socials o de Projecció de Ciutat són molt rellevants quan al gènere**, mentre que altres àrees – més internes i de suport a la resta de serveis municipals- acumulen percentatges molt inferiors.

Per últim, la columna de la dreta expressa el percentatge que suposen els programes pressupostaris amb impacte de gènere d'una àrea concreta sobre el total dels programes pressupostaris municipals amb impacte de gènere. De nou **són les àrees de Drets Socials i Projecció de Ciutat que presenten percentatges més alts** (juntament sumen més del 55%) mentre que altres àrees tenen un pes testimonial. Tot i això, i com s'apunta a l'apartat de conclusions, el cert és que de mica en mica totes les àrees, dedicades o no directament al servei a les persones, estan augmentant el percentatge del seu pressupost a actuacions amb impacte de gènere.

En la pàgina següent trobareu el llistat dels programes pressupostaris de 2022 que es preveuen que tinguin un impacte mig i alt quant al gènere.

Servei D'Estudis i Observatori de la Ciutat	12.000,00	0,00	12.000,00
Usos del Temps	5.000,00	0,00	5.000,00
Campanyes i accions de comunicació	100.900,00	0,00	100.900,00
TOTAL PRESIDÈNCIA	117.900,00	0,00	117.900,00
Accessibilitat	59.750,00	0,00	59.750,00
Servei de Protecció civil i Via Pública	28.695,00	13.360,00	42.055,00
Gestió i planificació de la Mobilitat	108.783,00	0,00	108.783,00
Obra Pública	341.427,00	0,00	341.427,00
Enllumenat Públic	3.005.836,00	0,00	3.005.836,00
Parcs i Jardins	5.626.474,00	0,00	5.626.474,00
TOTAL ÀREA SERVEIS TERRITORIALS I SEGURETAT	9.170.965,00	13.360,00	9.184.325,00
Planejament Urbanístic	19.693,00	0,00	19.693,00
Anella Verda i Biodiversitat	410.300,00	0,00	410.300,00
Canvi Climàtic	81.200,00	0,00	81.200,00
TOTAL ÀREA URBANISME I SOSTENIBILITAT	511.193,00	0,00	511.193,00
Prevenió de riscos laborals	186.500,00	0,00	186.500,00
Gestió de Recursos Humans	173.215,00	8.000,00	181.215,00
Suport al Síndic de Greuges	6.716,00	0,00	6.716,00
TOTAL ÀREA ECONOMIA, FINANCES, SERVEIS GENERALS I GOVERN OBERT	366.431,00	8.000,00	374.431,00
EIA	4.700,00	0,00	4.700,00
Servei bàsic d'atenció social	835.500,00	2.547.739,00	3.383.239,00
Projectes de suport als serveis socials bàsics	1.078.853,00	762.125,00	1.840.978,00
Polítiques socials d'habitatge	80.665,00	270.972,00	351.637,00
Oficina de capacitats diverses	73.880,00	28.425,00	102.305,00
Servei d'atenció domiciliària	7.755.893,00	12.000,00	7.767.893,00
Promoció de la salut	102.975,00	74.895,00	177.870,00
Ciutadania	73.224,00	102.420,00	175.644,00
Transversalitat de gènere	2.420,00	0,00	2.420,00
Abordatge integral de la violència masclista	104.252,00	0,00	104.252,00
Igualtat de gènere	30.853,00	17.035,00	47.888,00
LGTBI+	48.980,00	3.400,00	52.380,00
Solidaritat i Cooperació	41.849,00	303.000,00	344.849,00
TOTAL ÀREA DRETS SOCIALS	10.234.044,00	4.122.011,00	14.356.055,00
Coordinació i Serveis Centrals Àrea	8.900,00	0,00	8.900,00
Serveis centrals d'educació	140.290,00	16.700,00	156.990,00
Suport a la formació i orientació professional	108.980,00	14.600,00	123.580,00
Promoció i innovació educativa	304.839,00	198.300,00	503.139,00
Suport i desenvolupament del primer cicle de l'educació infantil (0-3 anys)	1.677.875,00	0,00	1.677.875,00
Educació especial	746.441,00	12.748,00	759.189,00
Formació permanent d'adults i ensenyaments artístics i musicals - ART	197.665,00	0,00	197.665,00
Formació permanent d'adults i ensenyaments artístics i musicals - LLAR	139.508,00	1.000,00	140.508,00
Formació permanent d'adults i ensenyaments artístics i musicals - MUSICA	255.310,00	0,00	255.310,00
Qualitat Democràtica	74.804,00	4.800,00	79.604,00
Promoció de la Gent Gran	253.023,00	16.300,00	269.323,00
Suport a Projectes d'Entitats	28.570,00	209.410,00	237.980,00
Emancipació i Formació	160.451,00	14.404,00	174.855,00
Dinamització i Participació Juvenil	275.530,00	0,00	275.530,00
TOTAL ÀREA CICLES DE LA VIDA	4.372.186,00	488.262,00	4.860.448,00
Servei d'ocupació	121.983,00	0,00	121.983,00
Emprenedoria i Economia Social	270.149,00	15.431,00	285.580,00
Oficina Atenció Empresa	149.529,00	1.500,00	151.029,00
Consum	15.201,00	0,00	15.201,00
TOTAL ÀREA PROMOCIÓ ECONÒMICA	556.862,00	16.931,00	573.793,00
Universitat - recerca	74.470,00	74.008,00	148.478,00
Divulgació del coneixement	38.000,00	0,00	38.000,00
Biblioteques i lectura	150.368,00	15.800,00	166.168,00
Arxiu	0,00	14.000,00	14.000,00
Museus	126.682,00	0,00	126.682,00
Música	59.563,00	155.000,00	214.563,00
Cultura a districtes	112.822,00	0,00	112.822,00
Cultura popular i tradicional	251.566,00	219.315,00	470.881,00
Arts Escèniques	326.113,00	105.000,00	431.113,00
Arts visuals	77.712,00	0,00	77.712,00
Terrassa Noves Tendències (TNT)	324.008,00	0,00	324.008,00
Festa Major de Terrassa	484.348,00	0,00	484.348,00
Activitat Esportives, Ajuts ent. i esport escolar	71.621,00	1.670.589,00	1.742.210,00
Equipaments esportius de gestió directa	733.572,00	0,00	733.572,00
Equipaments esportius de gestió cedida	977.205,00	25.500,00	1.002.705,00
Fira Modernista	127.688,00	0,00	127.688,00
TOTAL ÀREA PROJECCIÓ DE LA CIUTAT	3.935.738,00	2.279.212,00	6.214.950,00
Dinamització Territorial	258.977,00	270.563,00	529.540,00
TOTAL ÀREA ESTRUCTURA TERRITORIAL I ATENCIÓ CIUTADANA	258.977,00	270.563,00	529.540,00
TOTAL ÀREES PRESSUPOST 2022	29.524.296,00	7.198.339,00	36.722.635,00
TOTAL PRESSUPOST MUNICIPAL 2022	51.973.322,00	52.571.175,00	104.544.497,00

4. CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA

Conclusions

Si mirem l'evolució dels programes pressupostaris que tenen impacte de gènere mig o alt des que s'elabora aquest informe veiem que, any rere any, s'incrementen; **hem passat dels 40 executats l'any 2019 als 63 previstos per a 2022**. Sens dubte, això té a veure amb una major capacitat d'anàlisi del personal tècnic –fruit de la formació que de manera continuada s'ha impartit des de 2016- i, també, amb la voluntat política explícita d'incorporar la perspectiva de gènere a totes les polítiques públiques.

PROGRAMES PRESSUPOSTARIS AMB IMPACTE DE GÈNERE (C2+C4)	
2019 (executats)	40
2020 (executats)	53
2021 (en execució)	53
2022 (estimació)	63

En conseqüència, **els percentatges destinats a actuacions amb impacte de gènere mitja i alta també han anat creixent**. Fins i tot en uns moments d'excepcionalitat com estan essent els anys 2020 i 2021, es mantenen o s'incrementen lleugerament els imports globals i els percentatges.

	C2+C4 AMB IG	C2+C4 TOTAL	% IG
2019	25.322.522,55	79.225.693,44	31,96%
2020*	18.440.392,06	85.081.303,28	21,26%
2021 (en execució)	33.523.588,00	99.640.320,00	33,64%
2022 (estimat)	36.722.635,00	104.544.497,00	35,13%

- cal tenir en compte que, a més, es van destinar **12.571.470,69 € al Pla de Xoc**, amb un impacte de gènere del 100%. Si sumem aquesta quantitat als programes pressupostaris que han tingut impacte de gènere (18.440.392,06) el resultat final és de **30.975.862,75 €**.

Pel que fa a les àrees, tot i que l'estructura municipal ha anat canviant al llarg d'aquests anys, podem observar que **des del 2019 fins al 2022 hi ha una evolució positiva pel que fa a l'impacte de gènere**.

ANÀLISI PER ÀREES 2019 (executat)

	Programes IG	% C2+C4 amb IG (àrea)	% C2+C4 amb IG (municipal)
Presidència	0	0	0
Planificació Urbanística i Territori	6	16,86	28,61
Economia, Finances, SG i Govern Obert	0	0	0
Drets Socials i Serveis a les Persones	20	99,65	51,53
Desenvolupament Econòmic, Indústria i Ocupació	2	2,69	0,55
Cultura, Innovació i Projecte de Ciutat	13	27,16	19,32

ANALISI PER ÀREES 2020 (executat)

	Programes IG	% C2+C4 amb IG (àrea)	% C2+C4 amb IG (municipal)
Presidència	1	2,05	0,28
Serveis Territorials i Seguretat	4	0,93	2,11
Urbanisme i Sostenibilitat	3	31,35	2,04
Serveis Generals i Govern Obert	4	6,73	2,72
Drets Socials	13	93,85	67,33
Cicles de Vida	15	32,14	16,21
Promoció Econòmica	1	1,35	0,36
Projecció de Ciutat	12	41,90	12,95

ANALISI PER ÀREES 2021 (en execució)

	Programes IG	% C2+C4 amb IG (àrea)	% C2+C4 amb IG (municipal)
Presidència	3	4,90	0,42
Serveis Territorials i Seguretat	5	18,50	26,38
Urbanisme i Sostenibilitat	2	16,44	1,13
Serveis Generals i Govern Obert	2	1,17	0,33
Drets Socials	13	97,91	43,39
Cicles de Vida	8	33,37	10,79
Promoció Econòmica	3	9,63	1,40
Projecció de Ciutat	16	81,63	14,67
Estructura Territorial i Atenció Ciutadana	1	61,97	1,40

ANALISI PER ÀREES 2022 (estimació)

	Programes IG	% C2+C4 amb IG (àrea)	% C2+C4 amb IG (municipal)
Presidència	3	4,22	0,32
Serveis Territorials i Seguretat	6	18,23	25,01
Urbanisme i Sostenibilitat	3	21,30	1,39
Serveis Generals i Govern Obert	3	3,89	1,02
Drets Socials	13	97,72	39,09
Cicles de Vida	14	41,79	13,24
Promoció Econòmica	4	11,53	1,56
Projecció de Ciutat	16	85,64	16,92
Estructura Territorial i Atenció Ciutadana	1	69,78	1,44

Actualment, totes les àrees tenen algun programa pressupostari amb impacte de gènere mig o alt. No només les que s'adrecen directament a les persones, sinó també les "internes" o de "suport" (com podria ser l'àrea de Serveis Generals i Govern Obert o Presidència) i altres més tècniques i tradicionalment considerades neutres al gènere (com ara Planificació Urbanística o Urbanisme)

En conjunt, però, veiem que les àrees de serveis a les persones són les que tenen més programes amb impacte de gènere mig o alt i també són les que hi destinen un major percentatge del seu pressupost (columna % amb IG àrea)

Així mateix, si observem la darrera columna, que expressa el pes en percentatge de cada àrea sobre el total del pressupost municipal amb impacte de gènere, veiem que aquest recau en les àrees dedicades a les persones (Drets Socials, Cicles de Vida), tot i que **van guanyant pes aquelles en què es fa una aposta explícita per incorporar la perspectiva de gènere** (Projecció de ciutat)

Cal consolidar aquesta tendència en els propers anys, i creiem que hem fet un pas més per aconseguir-ho en finalitzar l'estudi de conjuntura de les dones de Terrassa a finals de 2020. Considerem que aquest estudi, que hem reivindicat com a necessari en els anteriors informes, serà una eina tècnica que facilitarà als serveis dades rellevants sobre les desigualtats que afecten les dones de la ciutat, i permetrà el disseny de polítiques i actuacions més acurades. Trobareu les conclusions d'aquesta estudi als annexes d'aquest informe.

Tot i que avancem progressivament, encara queden reptes pendents i és en aquest sentit que tot seguit plantegem un seguit de propostes de millora a implementar el 2022 i que tenen a veure amb l'anàlisi del C1 (personal) i també amb la revisió de la metodologia d'anàlisi de l'impacte de gènere.

Propostes de millora

Amb l'objectiu de continuar avançant i assolir un pressupost que incorpori plenament la perspectiva de gènere i que tingui un impacte real en la reducció de les desigualtats per raó de gènere, plantegem un seguit de propostes:

- **L'anàlisi del capítol 1** del pressupost municipal, ja que el cost del personal suposa un percentatge substancial del total del pressupost (al voltant del 45%) i, a més, en moments d'excepcionalitat com aquest que estem vivint, algunes actuacions previstes – entre elles també algunes amb impacte de gènere mig i alt- han estat assumides pel propi personal davant la impossibilitat de realitzar contractacions externes. Això vol dir que hi ha un impacte de gènere ocult, que no es pot comptabilitzar perquè no correspon als C2 i C4, però que caldria tenir en compte.

Actualment, ens trobem en la fase final de la revisió de la RLT i, tan bon punt s'aprovi, és previst avaluar l'impacte de gènere que tindrà i analitzar si s'han superat les manques detectades a la diagnosi realitzada l'any 2011, en el marc de la redacció del Pla Intern d'Igualtat, que va revelar l'existència de segregació horitzontal i vertical, així com una bretxa salarial de gènere.

En aquest sentit, cal dir que s'ha fet un gran esforç per incorporar la perspectiva de gènere a totes les eines d'anàlisi i avaluació dels llocs de treball, des dels qüestionaris utilitzats per a descriure els llocs de treball fins als criteris de valoració emprats, tenint en compte, entre altres, les càrregues i riscos que afecten les professions feminitzades i que rarament es consideren com a tals (atenció al públic i a persones altament vulnerables, exposició a situacions de conflicte, càrregues físiques de repetició en la cura de les persones, criticitat emocional, atenció canviant, etc.)

- Per millorar **l'impacte de gènere dels capítols 2 i 4**, i no només la descripció d'aquest, i amb l'objectiu que els programes de la despesa **s'orientin clarament a la igualtat de gènere i tinguin una repercussió de gènere positiva**, caldria:
 - Establir **objectius concrets quant al ritme amb què es vol incrementar l'impacte de gènere dins l'organització**. Si bé és cert que tota política pública ha de tenir-ne, el cert es que no totes les àrees municipals estan en el mateix punt de partida i no seria realista plantejar una evolució homogènia; seria necessari una anàlisi acurada de la pertinença de gènere dels programes pressupostaris de cada àrea, de les seves possibilitats d'incidir en les desigualtats de gènere, dels elements necessaris per aconseguir-ho, i traçar un full de ruta on progressivament s'anessin assolint resultats.
 - Revisar **els processos i metodologies de treball** endegats per la Comissió de Pressupostos amb Perspectiva de Gènere, alineant-nos amb la tasca de planificació i avaluació dels pressupostos junt amb els Serveis Econòmics i els Serveis de Planificació.
 - Continuar amb la **formació especialitzada del personal**, i molt especialment del personal de comandament que ha de traslladar als equips de treball la importància d'introduir la mirada de gènere interseccional a tota la gestió de les polítiques públiques per donar respostes més adequades a les necessitats de les persones com a garantia dels seus drets.

ANNEX 1.

1. Conclusions de l'estudi de la realitat de les dones de Terrassa

Contextualització sociodemogràfica

Estructura de la població

La població total de Terrassa està formada per 220.556 habitants (segons dades de 2019) dels quals 112.087 són dones (que suposen un 50,82% del total) i 108.469 són homes (un 49,18%). El fet que hi hagi una proporció major de dones que d'homes és un tret sociodemogràfic compartit amb molts municipis.

En quant a la distribució de la població en funció de l'edat, la tendència de Terrassa és molt similar al patró general de Catalunya: menys proporció en les franges més joves, unes franges d'entre els 35 i els 50 anys especialment poblades, una població força envellida i una disminució progressiva en les franges de més edat.

Edat, dependència i origen

Aquest envelliment es concreta amb un índex d'envelliment global del 96,1%, que estratificat per sexes (78,1% en homes i 115,2% en dones) dona compte de fins a quin punt la població femenina es troba més envellida que la masculina. Comparativament amb altres territoris, la tendència és similar, però amb uns valors més baixos en el cas de Terrassa. El mateix passa amb l'índex de sobreenvelliment, a Terrassa és de 16,5%, molt més elevat el de la població femenina, més de 6 punts percentuals per sobre de la masculina. Així, veiem que la població femenina està més envellida que la masculina.

Moviment natural de la població

La població egarenca no ha parat de créixer, específicament en les dues últimes dècades ho ha fet en un 28%. Durant aquest període les dones sempre han estat més nombroses que els homes, amb una diferència de màxim 2 punts percentuals que suposa, que a l'any 2000 hi havia a Terrassa un total de 3.880 dones més que homes.

El creixement natural de la població fixat a Terrassa l'any 2018 és de 199. És a dir que, l'any 2018 hi ha 199 naixements més que defuncions.

Moviment migratori

Les dades de l'any 2019 mostren que a Terrassa hi residia un 12,7% de població estrangera (28.017 persones), on els homes estrangers representen un 13,2% i les dones estrangeres el 12,3%. Aquestes taxes es troben a mig camí entre les dades del Vallès Occidental i les de la província de Barcelona i Catalunya.

S'observen diferències en funció dels grups d'edat, dels continents d'origen i les nacionalitats, però en general s'observa que la població femenina afectada pel fenomen migratori és menor que en la població masculina. Cal esmentar però que actualment la diferència és força reduïda, però entre 2004 i 2011 les diferències entre sexes de població estrangera eren força més notables, mentre que el còmput global de població estrangera també era més elevat.

La realitat de les dones de Terrassa – L'enquesta sociològica sobre les condicions de vida de les dones de Terrassa

El perfil de les dones enquestades: la mostra estadística comprèn en total 664 dones majors de 18 anys, on el grup d'edat majoritari és la franja entre els 35 i els 49 anys, i el més reduït és el que comprèn les edats entre els 18 i els 24 anys. Les quotes en funció de l'edat i del districte de residència s'han definit de manera que la població femenina de la mostra fos proporcional a la densitat de dones de cada edat i districte.

Un 48,2% han nascut a Terrassa, mentre que un percentatge molt similar, però superior (49,1%) han nascut a un altre municipi de Catalunya o d'Espanya. Pel que fa a les dones nascudes a l'estranger suposen el 2,7% de les enquestades.

Tinença de descendència

Històricament s'ha atorgat a les dones la màxima responsabilitat en la criança de fills/es. Per això, encara a dia d'avui, la tinença de descendència resulta una dificultat en la permanència al mercat laboral en les mateixes condicions que els homes. Aquesta dificultat, lligada a contextos socioeconòmics cada vegada més inestables, no es pot desvincular de fenòmens com la baixada de la natalitat o l'endarreriment de la maternitat. L'enquesta aporta dades sobre el context d'aquests fenòmens a Terrassa: ens mostra que el 73% de les dones de Terrassa té descendència, de les quals un 21,03% dels seus fills i filles, a més, són menors d'edat, entre 0 i 15 anys.

Mentre que el 25,3% no té descendència (un quart de la població), i entre les dones que tenen un/a i dues fills/es sumen poc més de la meitat de la població (54,5%). Per altra banda, el percentatge de dones que tenen tres fills o més es troba per sota del 15%.

No és d'estranyar doncs, que la mitjana de fills de tota la població egarenca femenina sigui de 1,48. En canvi si només es té en compte la població que té descendència, la xifra numèrica ascendeix a 1,99 filles/dona.

Grandària de la llar i monomarentalitat

La creixent diversitat familiar en detriment del model tradicional de famílies, implica un canvi en les tipologies de la llar, i per tant també en la definició del que són unitats familiars en situació de vulnerabilitat o en risc d'exclusió. Les polítiques de protecció social s'han de definir havent dimensionat aquesta realitat i els recursos i serveis que requereixen.

La mitjana de residents per llar és a Terrassa de 2,53 persones. Les formes de convivència més nombroses són les llars on conviu una parella (29,4%) o aquelles llars on hi conviu la parella i fills i/o filles menors de 30 anys (28,9%). En tercer lloc apareixen les llars unipersonals (15,8%), on gairebé la meitat són habitades per dones majors de 65 anys.

Les llars monomarentals suposen gairebé un 7% de les llars, que tot i ser un percentatge baix comparativament, és important posar l'èmfasi en les necessitats específiques del col·lectiu de mares solteres que es desprèn d'aquesta dada. Dins aquest col·lectiu cal destacar que poc més de la meitat tenen un fill o filla, mentre que gairebé un 35% en tenen dos, i un 8,7% en tenen 3 o més.

Règim de tinença de l'habitatge

Per analitzar el grau d'autonomia de les dones, és imprescindible tenir en compte el grau d'accés a l'habitatge, i combinar-lo amb diferents variables com ara el nivell d'ingressos, la tipologia de la llar i la família o la cura de persones dependents.

A grans trets podem afirmar que a Terrassa hi ha una major tendència a la propietat que al lloguer de l'habitatge. Un 80% de les dones enquestades afirmen ser propietàries de l'habitatge, mentre que un 10,6% són llogateres. Entre aquest 80% de propietàries, les que són copropietàries suposen un 41,2% i les propietàries úniques un 38,8%.

El comportament de les dones de Terrasses en funció del règim de tinença varia significativament segons el grup d'edat. Mentre que les menors de 24 anys viuen en gran part a l'habitatge de propietat dels seus progenitors o bé en habitatges o habitacions de lloguer, entre els 25 i els 34 anys ja hi ha una majoria de propietàries (especialment de manera compartida) i un percentatge més reduït de llogateres. A mesura que es va avançant en els grups d'edat s'observa com la fórmula de copropietat va agafant més pes per sobre de la propietat única i el lloguer, fins que a partir dels 65 anys, la tendència passa a ser a la inversa: una proporció de llogateres molt reduït i una major proporció de dones propietàries úniques amb molta diferència respecte les que comparteixen la propietat de l'habitatge.

També es pot destacar una tendència clara a ser llogateres o viure en altres tipus de tinença mentre no es té descendència. La majoria de dones que tenen 1 o més

fills/es resideixen en habitatges dels quals en són propietàries. Aquestes dades apunten a una percepció de que a l'hora de procrear és desitjable una certa estabilitat i seguretat en relació a l'habitatge que en cert moment es va voler donar a la propietat de l'habitatge. Aquesta percepció de que la propietat hipotecada genera més estabilitat a les famílies probablement va canviar després de la crisi de 2008, on l'habitatge i els productes hipotecaris van ser els sectors més castigats.

Mercat de treball

L'aplicació de la perspectiva de gènere en l'anàlisi del mercat de treball és imprescindible per comprendre adequadament la realitat i, en definitiva, entendre la configuració de la societat actual. Així, s'ha analitzat de forma desagregada per sexe i en comparativa amb d'altres territoris, la situació de Terrassa en relació a l'activitat, l'atur, la segregació ocupacional i les condicions laborals.

L'any 2019 Terrassa té una taxa d'activitat femenina del 77,2% mentre que la masculina és gairebé del 81%. Pel que fa a l'atur, fent una retrospectiva veiem que en els anys 2010 i 2011, les dones del municipi van registrar menys atur que els homes, amb una diferència molt mínima. A partir de 2012, aquesta tendència canvia ràpidament i es torna a situar la taxa d'atur femení per sobre del masculí fins a data d'avui, amb una diferència creixent any a any que arriba en alguns anys a ser de 5 punts percentuals. Entre 2013 i 2018, la taxa d'atur pateix una davallada gradual, més pronunciada en el cas de les dones i més sostinguda en el cas de les dones. Entre 2018 i 2019 sembla que l'atur registrat s'estanca, però amb diferències importants en funció del sexe.

Segons l'estadística oficial, per tant, la situació de les dones a Terrassa en relació al mercat de treball és pitjor que la dels homes, en termes generals: presenten una **taxa d'activitat inferior però una taxa d'atur superior** (9,9% per a homes i 14,8% per a dones). En funció de la franja d'edat, les diferències en la taxa d'atur va de menys a més: la diferència més gran es troba en la franja dels 55 als 64 anys, on la taxa d'atur masculí és del 17,4% i la taxa d'atur femení és de 27,4%.

L'enquesta sociològica realitzada també ha incorporat qüestions referents al mercat de treball. A resultes de les dades obtingudes (veure gràfic 22), destaca que el percentatge de dones ocupades remunerades és el més nombrós de tots, poc més de 6 punts per sota de la meitat de la població femenina. Gairebé un 40% de la població d'egarenques enquestades són pensionistes i no arriba al 9% de dones es troba en situació d'atur. Vora el 4% de les dones enquestades són persones responsables de la seva llar i un 4,5% estan en procés formatiu. Val a destacar que dintre d'aquest últim grup el 3,4% també estan en el grup d'ocupades, ja que també treballen mentre estudien.

Segons les dades de l'enquesta realitzada, més de la meitat de les dones aturades a l'inici de 2020 fa més d'un any que estan sense feina, en gran part majors de 25 anys. Gairebé en un 40% dels casos, la situació d'atur de llarga durada comprèn contextos familiars amb criança, fet que pot generar certa vulnerabilitat socioeconòmica per a aquestes unitats familiars.

En relació a la jornada laboral, la tendència general més compartida de les dones enquestades consisteix en una jornada completa contínua i sense massa flexibilitat horària. Així aquestes condicions laborals no semblen ser massa respectuoses amb possibles necessitats de conciliació familiar d'aquestes dones. En l'apartat específic de conciliació s'analitza la percepció de les dificultats amb què es troben o s'han trobat les dones, tant en el repartiment de la càrrega familiar, com en el desenvolupament dels seus llocs de treball.

Pel que fa a les ocupacions i professions de les dones, l'enquesta és una mostra més de la segregació ocupacional del mercat de treball, tant a nivell horitzontal com a nivell vertical. Per a llocs de treball de direcció i gerència, trobem únicament un 0,3% de les respostes. Mentre que en llocs de treball no qualificats trobem percentatges força significatius. S'observa també quins són els sectors històricament feminitzats, com és el cas de les empleades d'oficina, que suposen un 27,3% del total. Entrarien dins aquest grup el sector del comerç, la restauració i els serveis, llocs de treball en general poc qualificats i amb unes retribucions econòmiques en general inferiors. Mentre que altres sectors històricament masculinitzats segueixen sense assolir una presència significativa de treballadores dones, com és el cas de les Conductores i operadores de maquinària mòbil, o les Operadores d'instal·lacions i maquinària fixa i muntadores, o bé en l'àmbit de l'agricultura, la pesca, la construcció, les indústries manufactureres i el transport.

Ingressos i prestacions

Les discriminacions en el mercat de treball entre dones i homes es tradueixen també en desigualtats en la percepció d'ingressos i prestacions. Així, conseqüència d'una permanència al mercat de treball més inestable i d'una major precarització, les dones no només presenten, generalment, uns ingressos més baixos durant la seva vida laboral, sinó també durant la jubilació, percebent de mitjana pensions més baixes.

Com mostren les dades, la meitat de la població de dones de Terrassa segueixen ingressant menys diners que les seves parelles, mentre que un 14% afirma ingressar el mateix que la seva parella. En aquest sentit la proporció de dones que cobren més que les seves parelles-homes, és del 6,8% del total. Aquestes dades diuen molt sobre el context en què es troben les dones en termes d'autonomia.

Un 45% de dones ingressa 1.000€ o menys mensualment, i gairebé un 30% ingressa entre 1.000€ i 1.500€. És a dir, que el 75% de les dones enquestades no ingressa més de 1.500€ mensuals, una proporció molt alta per uns sous relativament baixos.

Aquest fet és força preocupant quan s'observa que és entre els 50 i els 64 anys on hi ha més incidència de dones amb ingressos per sota de 1.000€, que és la franja en què s'estableixen els paràmetres per a definir la quantia de la pensió de jubilació.

En relació a les pensions, la major part són pensions de jubilació (56,7%) i el segon grup més nombrós és el de dones que reben l'ajuda complementària a la viduitat (17,7%).

Formació

La formació i l'educació s'ha configurat sempre com un factor essencial per a l'assoliment de la igualtat d'oportunitats en totes les esferes, també en la igualtat entre dones i homes. Així, les dones s'han incorporat als estudis universitaris i, especialment entre les generacions més joves, han assolit nivells d'estudis superiors als homes. Tot i això, aquest major nivell educatiu no s'ha traslladat en una igualtat d'oportunitats real en l'accés i permanència en el mercat laboral, ni en la qualitat del treball i el nivell de vida en general.

Segons les dades de l'enquesta, un 16,6% de les dones no tenen estudis, mentre que el 17% ha assolit uns estudis universitaris. Tot i així, la interpretació d'aquestes dades s'ha de fer analitzant les diferències generacionals, ja que són les franges més joves es que gaudeixen de majors quotes d'estudis universitaris, i les franges més grans les que no han pogut finalitzar cap estudi.

En relació als estudis que les dones enquestades es troben cursant en el moment de l'enquesta, trobem que la major part són cursos promoguts per l'empresa, cursos d'idiomes, diplomatures o estudis equivalents, i cicles formatius de grau superior. Es tracta doncs de formacions molt encarades a la millora de la situació laboral.

Factors incidents en la conciliació laboral, familiar i personal.

La conciliació de la vida laboral, familiar i personal es configura com un dels eixos de desigualtat entre dones i homes presents avui dia encara amb molta força. Així, si bé l'avenç de la incorporació de les dones al mercat laboral de manera formal s'ha anat consolidant, ni l'organització dels temps de treball ni la percepció del món laboral i de les famílies no han canviat al mateix ritme.

Tot i així, les polítiques plantejades fins ara han anat destinades a promoure l'ocupació femenina i no a mitigar les desigualtats entre dones i homes. Aquestes mesures han buscat fomentar que les dones poguessin compaginar la seva vida laboral amb la vida familiar, procurant facilitar la compaginació de les obligacions en les dues esferes, la pública i la privada, però no ha desterrat la idea que són efectivament les dones qui assumeixen plenament aquesta responsabilitat de cura. En aquest sentit, la conciliació encara es percep com un problema específicament femení. En altres paraules, no s'ha avançat cap a la corresponsabilitat social i familiar.

De manera resumida i en termes globals, les dones enquestades identifiquen una menor dificultat per a compaginar la feina amb la realització de les tasques domèstiques i la gestió d'aquestes. Comparativament, les tasques de cures de persones dependents (criatures, persones grans, dependents o malaltes) i la maternitat, es consideren majors condicionants per a la conciliació familiar i laboral.

S'ha posat especial atenció als efectes que ha tingut la maternitat en el desenvolupament de la feina remunerada de les dones enquestades, ja que, en gran part, és la maternitat i la criança la que marca el volum de tasques reproductives de les llars. S'han analitzat les diferències entre la perspectiva de dones que tenen mínim un/a fill/a menor de 16 anys i les que tenen tota la descendència major de 16 anys. Així, en el primer grup trobem que més de la meitat de dones (60%) identifica poc o gens condicionament per compatibilitzar la maternitat i la feina, mentre que el 40% sí que ha identificat afectacions negatives. Pel que fa al segon grup, identifiquen menys afectació negativa però amb valors mot similars. La diferència entre tots dos grups rau en què les mares que tenen tots/es les filles majors de 16 afirmen haver patit menys dificultats per a compaginar la feina i les tasques domèstiques. Cal destacar que aquest segon grup ha passat l'època de criança fins als 16 anys abans que esclatés la crisi de 2008, per tant aquest fet pot ser determinant.

Pel que fa al repartiment de les tasques domèstiques i de cura, la tendència general delata que encara són les dones qui realitzen la major part d'aquestes tasques (entre el 60% i el 70%). La càrrega de responsabilitats que assumeixen les parelles està entre el 20% i el 30%. La única parcel·la que surt d'aquesta tendència són les gestions diverses com ara anar al banc, al metge o qüestions relatives amb l'escola, on les parelles assumeixen una major presència. Així i tot, és indiscutible que les tasques reproductives encara depenen de manera gairebé exclusiva de les dones. Tant pel que fa a la cura de persones dependents, el treball domèstic, la compra i la preparació de menjars com en l'acompanyament a infants.

És important destacar que el 84% de les llars no tenen cap persona contractada per a les tasques domèstiques, i les que en tenen la gran majoria es tracta d'un suport puntual, de menys de 5 hores a la setmana.

Percepció de la salut

Els diversos factors de desigualtat de gènere tindran diferents implicacions per a unes que per a altres en funció del grau d'equitat i la possibilitat d'autonomia, però en tots els casos tindran una incidència directa en la salut integral de les dones, per a bé o per a mal. Per aquest motiu s'ha analitzat la percepció de les dones sobre la pròpia salut així com les preocupacions que tenen en aquest àmbit. Gairebé la meitat de les dones enquestades considera tenir un bon estat de salut, mentre que un 32% l'identifica com a regular o dolent. S'observa en general que a menor assoliment d'estudis tenen una percepció més negativa de la pròpia salut, fet interpretable segons la lògica següent: a menys estudis es té accés a feines menys qualificades, que en general pateixen condicions laborals més precàries i amb unes possibilitats d'ascensió laboral molt reduïdes, i uns paràmetres de realització professional extremadament limitats, fets que en conjunt empitjoren la qualitat de la vida i la salut.

També val a destacar que la pràctica físico-esportiva té una afectació en la percepció de la pròpia salut: a més pràctica, millor valoració del propi estat de salut. Si entenem la salut com a concepte integral del benestar tant físic, com emocional i mental, com també del benestar social de les persones, el fet de

demanar per la pràctica esportiva té a més, un objectiu de complementar el coneixement sobre el nivell d'autonomia d'aquestes dones, és a dir, en quin grau poden (i ho duen a terme) dedicar temps a tenir cura d'elles mateixes.

Les preocupacions sobre la salut que tenen les dones enquestades es centra en termes generals en la pèrdua de la pròpia autonomia, de necessitar que algú es faci càrrec d'elles per causa de malalties cròniques o degeneratives per qüestió de l'edat. Es percep la voluntat de no suposar una càrrega de cures per a la família (fills/es, néts/es), i entenem que això és degut a una certa angoixa que pot suposar a moltes dones el canvi de rol de "persona cuidadora" a "persona cuidada".

Violència masclista

Totes les dades referents a la violència masclista tenen la pretensió, no tant de quantificar casos, sinó donar compte de fins a quin punt les dones tenen identificats els passos a seguir en una situació de violència masclista en la seva persona o en el seu entorn. És a dir, si es coneixen els serveis i les institucions a les quals poden acudir per sol·licitar suports o acompanyament, o iniciar un procés de denúncia.

Per tal de tenir una fotografia ràpida de la realitat cal destacar en primer lloc, que és la violència psicològica la que més incidència té, amb un 78% del total de casos. En segon lloc, que la parella és l'agressor en el 41% dels casos, mentre que en un 23,5% són agressors desconeguts, i en un 16% les agressions es donen en l'entorn laboral.

En relació als serveis a l'hora de buscar suport, les dones que han estat agredides han acudit principalment als cossos de seguretat (Mossos i Policia municipal) i al Servei de Polítiques de Gènere.

Mentre que el global de dones enquestades també identifiquen els cossos de seguretat en primera instància com el recurs o servei on acudirien primer en cas de conèixer un cas de violència masclista. També s'identifica el Servei de polítiques de gènere, tot i que en menor mesura i per sota dels Serveis Socials municipals.

Grau de coneixement de les polítiques d'igualtat i dels serveis

En un primer moment, solament un 24% de les dones enquestades afirma tenir coneixement que a Terrassa existeixen uns serveis i programes especialment adreçats a les dones, mentre que un 74,8% respon que no en té coneixement. Tot i així, en suggerir accions i serveis específics, els percentatges de coneixement dels mateixos augmenta. Entenem que això és degut a que moltes dones que coneixen i fins i tot han participat en algunes accions i activitats d'igualtat, no acaben de ser conscients que es tracten d'accions especialment adreçades a les dones o que tenen la finalitat màxima de combatre les desigualtats de gènere.

De manera global, un 70,5% de les dones enquestades afirmen conèixer com a mínim alguna política de gènere de Terrassa. Mentre que un 31,3% del total de dones enquestades afirmen ser usuàries d'un servei o participar d'alguna acció de gènere, com a mínim. La Casa Galèria-SIAD, la Campanya del 8 de Març i les concentracions contra la violència masclista són les polítiques que més es coneixen i més usuàries tenen. En general les edats en que hi ha més coneixedores i usuàries són entre els 25 i els 64 anys, de manera molt variable segons els serveis i les accions. La franja de les dones més joves és la que menys accessible es mostra per a les polítiques d'igualtat.

Pel que fa a la **percepció de les desigualtats de gènere** per part de les dones de Terrassa, destaca que les dones enquestades identifiquen l'accés a unes bones condicions laborals com l'àmbit on més desigualtats existeixen entre homes i dones. En segon lloc es considera que és en les responsabilitats familiars i domèstiques on més desigualtats existeixen. En tercer lloc, trobem l'accés a llocs de poder i decisió.

Els serveis que es consideren essencials per a dones són en primer lloc aquells que treballen per a la prevenció de les violències masclistes, en segon lloc els serveis integrals d'atenció a la dona, i en tercer lloc, serveis d'emprenedoria en femení. I en relació a altres accions que es consideren essencials, es recullen aportacions sobre la necessitat de reforçar l'àmbit legal i jurídic vers la violència masclista, així com el suport i l'acompanyament a necessitats específiques i la programació d'activitats per dones en funció de l'edat. La major incidència d'aportacions però, es troba en el treball des de l'educació i en campanyes de sensibilització en tots els àmbits sobre les desigualtats de gènere i la violència masclista.

Aquesta última aportació es mostra especialment necessària tenint en compte que tot i ser una proporció molt reduïda (1,2% del total), encara hi ha dones que neguen l'existència de desigualtats de gènere.